

Close-up: Portretconcert Emily Beynon 14:15 UUR ZO 2 FEB 2020

musici van het Concertgebouworkest:

Emily Beynon *fluit*

Honorine Schaeffer *cello*

m.m.v. Andrew West *piano*

GEORGE ENESCU (1881-1955)

Cantabile et Presto (1904)

voor fluit en piano

LEOŠ JANÁČEK (1854-1928)

Sonate (1914)

voor viool en piano, bewerking voor fluit en

piano E. Beynon

Con moto

Ballada

Allegretto

Adagio

GABRIEL FAURÉ (1845-1924)

Sonate voor cello en piano

in g kl.t., op. 117 (1921)

Allegro

Andante

Finale - Allegro vivo

pauze ± 15.10 uur

GERALDINE MUCHA (1917-2012)

Naše cesta (Onze weg) (2008)

voor fluit en piano

CLAUDE DEBUSSY (1862-1918)

Prélude à l'après-midi d'un faune (1894)

voor orkest, bewerking voor fluit en piano

E. Beynon

BOHUSLAV MARTINŮ (1890-1959)

Trio voor fluit, cello en piano, H.300 (1944)

Poco allegretto

Adagio

Andante - Allegretto scherzando

einde ± 16.20 uur

Toelichting

Solofluitist van het Koninklijk Concertgebouworkest Emily Beynon staat niet graag in het middelpunt van de belangstelling. Voor haar portretconcert koos ze daarom de Tsjechische beeldend kunstenaar Alfons Mucha als centrale figuur. Weinig mensen zullen zijn naam kennen, maar zijn werk is in ons collectieve geheugen gegrift. Je hoeft er maar naar te kijken en je bent in het Parijse fin de siècle. Het programma dat Emily samenstelde heeft hetzelfde effect: de luisteraar reist een eeuw terug in de tijd en pendelt heen en weer tussen Praag en Parijs. Emily belooft dat er ook een visuele component aan het concert zal zitten...

ENESCU: CANTABILE ET PRESTO

De jonge Roemeen George Enescu kwam in 1895 naar Parijs om compositie te studeren bij Jules Massenet en Gabriel Fauré. Een jaar eerder beleefde Alfons Mucha zijn grote doorbraak met een poster voor een toneelstuk van Sarah Bernhardt. Zijn affiches waren zo populair dat ze van de muur gerukt werden. Zijn kunst werd op ansichtkaarten gedrukt en zijn decoratieve panelen sierden menig interieur. Op het hoogtepunt van Mucha's faam was Enescu veelvuldig te horen in Parijs. Hij had zijn eigen Quatuor Enescu en was een graag geziene gast in de salons. Fauré vroeg hem zitting te nemen in de jury van het Parijse Conservatorium. In 1904 schreef hij *Cantabile et Presto* voor het fluitconcours, in de sierlijk krullende melodieën hoor je de echo van de uitbundige art-nouveau-stijl van Mucha. Een eeuw na Enescu trok ook Emily Beynon naar Parijs om haar fluitstudie voort te zetten. Aan de muur van haar studentenkamer hingen posters van Mucha's werk.

JANÁČEK: SONATE

Toen de fluitiste zich verder verdiepte in Mucha, ontdekte ze dat hij in Brno met Leoš Janáček op dezelfde school zat. In 1872 kreeg Mucha een beurs als zanger om naar het gymnasium in Brno te gaan, waar de achttienjarige Janáček assistent-koördirigent was. 'De kunstenaar die ik zo bewonder was vanaf zijn jeugd bevriend met mijn favoriete componist!' Emily maakte voor het eerst kennis met Janáček's muziek in de orkestbak van de opera (tijdens haar eerste baan bij de Glyndebourne Touring Opera). 'Jenůfa was mijn al-

Portret van actrice Sarah Bernhardt; Alfons Mucha, 1896

lereerste opera. Janáček schreef in een taal die ik helemaal niet kende. Ik vond het geweldig en ben daarna al zijn opera's gaan luisteren. Net als Mucha heeft Janáček een volkomen eigen taal. Hij schreef weinig voor fluit, maar waarom zou ik de vioolsonate niet kunnen spelen? Het fluitrepertoire is beperkt, dus van jongs af aan ben ik gewend om stukken te bewerken. Soms verandert het karakter totaal, ik vind dat fascinerend. Ik hou van vertalen, van papier naar klank. Sinds een paar jaar heb ik schilderles. Je leert kijken, observeren en dan vertalen naar je eigen taal. Zo kijk ik ook naar een partituur, wat zie ik er in en hoe ga ik dat verklanken.'

FAURÉ: TWEDE CELLOSONATE

Fauré-biograaf Jessica Duchen vergeleek diens kunst om sierlijk stemmen te verweven met Mucha's voorliefde voor sierlijk welvende lijnen. Het kan geen toeval zijn dat Mucha in 1913 de poster voor de première van Fauré's opera *Pénélope* ontwierp. Terwijl Mucha in 1921 triomfen vierde in Amerika, componeerde Fauré aan het eind van zijn leven een prachtige klaagzang die hij verwerkte in zijn *Tweede cellosonate*. Ondanks zijn broze gezondheid en ernstige gehoorproblemen werd het een jeugdig werk dat zijn luisteraars in betovering achterliet. 'Celliste Honorine Schaeffer koos deze sonate. Fauré past natuurlijk perfect in deze periode.'

MUCHA: NAŠE CESTA

'Een bevriende musicoloog zag een tentoonstelling over Alfons Mucha in Liverpool en hoorde daar muziek voor fluit en piano van Mucha's tweede schoondochter, de van oorsprong Schotse componiste Geraldine Mucha-Thomson. Ik was meteen geïnteresseerd, want Geraldine studeerde net als ik aan de Royal Academy of Music. Ze had les van Arnold Bax en William Alwyn, componisten die mij na aan het hart liggen.' Emily kreeg van de Mucha Foundation een kopie van de handgeschreven partituur. 'De muziek is heel Brits, met pastorale elementen, soms dromerig. Ik interpreteer de titel – 'Onze weg' – als een letterlijke reis door een landschap, waarbij je af en toe een dorpje aandoet als de muziek kleurrijk en dansant wordt, met een Bartók-achtig ritme in vijfachtstenmaat.'

DEBUSSY: PRÉLUDE À L'APRÈS MIDI D'UN FAUNE

Claude Debussy's meesterwerk – daterend uit de periode dat Mucha in Parijs woonde en werkte – stond ruim 250 keer op de lessenaars van het Concertgebouworkest. 'Met deze muziek leef ik al 35 jaar samen. Er bestaan meerdere bewerkingen voor fluit en piano, maar daarin is de fluitpartij wezenlijk anders dan de orkestpartij. In mijn lessen wil ik deze versies liever niet gebruiken, dan krijg je een verkeerde indruk van de muziek. Dus besloot ik zelf een nieuwe versie te maken. Een voormalig leerling hoorde mij deze versie spelen en vroeg of ik niet geïnteresseerd was om dit uit te geven in het Debussy-jaar 2018. Ik heb een prachtige facsimile-uitgave van het manuscript aangeschaft en heb het origineel van de componist zo trouw mogelijk

gevolgd. Daarnaast heb ik de quatre-mains-versie van Maurice Ravel geraadpleegd. Als de fluit melodieën van andere blaasinstrumenten speelt, heb ik dat er in de bladmuziek bij gezet. Zo leer je de klankwereld van andere instrumenten kennen.'

MARTINŮ: TRIO

Geraldine Mucha was de tweede echtgenote van de Tsjechische journalist Jiří Mucha, zoon van Alfons. Zijn eerste vrouw, Vítězslava Kaprálová, die al na zes maanden huwelijk overleed, was ook componiste, zij had les bij Martinů. 'In mijn conservatoriumtijd speelde ik de 'eerste fluitsonate' van Martinů, zo stond het op de uitgave', vertelt Beynon. 'Ik dacht, als er een eerste is, zal er toch ook een tweede zijn? Je had toen nog geen internet en Tsjechië lag nog achter het IJzeren Gordijn. Via telefonisch en schriftelijk contact met fluitisten en bibliotheken in Praag ging ik op zoek naar de tweede. Maar de tweede sonate bestaat helemaal niet! In eerste instantie wilde ik Martinů's waanzinnig mooie fluitsonate op het programma zetten, maar dit trio is even mooi, en gezelliger natuurlijk.'

door *Carine Alders*

Biografie

EMILY BEYNON, FLUIT

Emily Beynon is sinds 1995 solofluitiste van het Concertgebouworkest. Ze studeerde aan de Royal Academy of Music bij William Bennett en bij Alain Marion in Parijs. Als soliste trad ze op met onder meer het Concertgebouworkest en de orkesten van de BBC. Kamermuziek speelt ze graag met haar zus, harpiste Catherine Beynon, en met pianist Andrew West. Ook werkte ze samen met onder meer het Škampa Kwartet, het Brodsky Quartet en Jean-Yves Tibaudet. Hedendaagse muziek speelt een grote rol bij Emily Beynon. Onder anderen John Woolrich en Sally Beamish en Jonathan Dove schreven nieuw werk voor haar. In 2008 bracht Universal Edition het boek *Flute Project: new pieces for flute solo* uit: een samenwerking van Emily Beynon, Matthieu Dufour, Kazushi Saito en Emmanuel Pahud. Emily Beynon bracht verschillende cd's uit, waaronder *Flute & Friends* bij Channel Classics. Die cd is mogelijk gemaakt door de Prix de Salon, de jaarlijkse prijs die business club De Salon uitreikt aan een musicus van het Concertgebouworkest. Lesgeven is een grote passie van Emily Beynon. Ze is sinds 1992 gastdocente aan de Royal Academy of Music en gaf les aan de conservatoria van Den Haag en Amsterdam. In 2009 richtte ze samen met Suzanne Wolff de Nederlandse Fluit Academie (Neflac) op. Neflac organiseert cursussen en concerten voor jong talent. Emily heeft twee fluiten in bruikleen gekregen via de Foundation Concertgebouworkest die deze met gulle steun van particuliere donateurs kon verwerven. Het betreft een gouden Haynes fluit en een houten fluit gebouwd door Powell.

HONORINE SCHAEFFER, CELLO

Celliste Honorine Schaeffer studeerde aan het Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse in Parijs (vanaf haar vijftiende) en aan de Hochschule für Musik und Theater in Hannover bij Leonid Gorokhov. De eerste prijs op de Lions European Musical Competition in 2012 is slechts een van de vele prijzen die ze won. Honorine Schaeffer verving bij het Orchestre de Paris en het Orchestre Philharmonique de Radio France, en was op een groot aantal festivals te horen als kamermusicus. In het seizoen 2012/2013 nam Honorine deel aan de Academie van het Concertgebouworkest. In augustus

tus 2014, direct na haar studiejaar aan de Karajan-Akademie van de Berliner Philharmoniker, begon ze als celliste bij het Concertgebouworkest. Met drie collega's uit het orkest vormde Honorine Schaeffer in 2015 het GoYa Kwartet. Nog hetzelfde jaar won het kwartet de Prix de Salon, de jaarlijkse prijs die business club De Salon uitreikt aan een musicus van het Concertgebouworkest.

ANDREW WEST, PIANO

Pianist Andrew West studeerde piano en compositie bij Christopher Elton en John Streets aan de Royal Academy of Music. Hij was prijswinnaar op het Concours de Genève in 1990 en soleerde sindsdien in Zuid-Afrika, Zuid-Amerika en de Verenigde Staten. Hij specialiseerde zich in liedbegeleiding en kamermuziek, en deelde het podium met onder anderen tenor Mark Padmore, violiste Sarah Chang en cellist Jean-Guihen Queyras. Met Emily Beynon werkt hij regelmatig samen. Zo namen ze samen een cd op met de complete werken voor fluit van de Groupe des Six, een groep Franse componisten uit de jaren twintig van de vorige eeuw. Andrew West en Emily Beynon waren eerder samen te beluisteren in Het Concertgebouw, in Wigmore Hall en tijdens het Edinburgh International Festival. Ook traden ze op met aanvulling van cellist Paul Watkins. Andrew West is coach aan de Guildhall School of Music and Drama en geeft les in liedbegeleiding en ensemblespel aan de Royal Academy of Music. Hij maakt deel uit van de artistieke directie van het Internationales Kammermusik Festival Nürnberg en was jurylid tijdens de Kathleen Ferrier Competitie 2014.

PRELUDIUM

Dit programma is een uitgave van Preludium, het maandblad voor liefhebbers van klassieke muziek. In het blad komen muziekstukken tot leven en zijn musici zelf aan het woord. Rode draad is de programmering van Het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest.

Naast achtergrondverhalen, columns en interviews met musici vind je in Preludium verhelderende uitleg bij concerten in Het Concertgebouw. Zo zit je met je neus op de beste klassieke muziek.

Preludium is voor iedereen die klassieke muziek een warm hart toedraagt. Voor muzikale starters en kenners, voor muzikale alleseters en fijnproevers. Voor iedereen die zich wil verdiepen in klassieke muziek, meer wil weten over musici en componisten, en graag meekijkt achter de schermen.

Geïnteresseerd?

Ontvang nu een jaar lang Preludium (10 nummers) voor maar € 55 (normaal € 69). Lees meer op www.preludium.nl/abo.